

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **Ing. J. S.**, zastoupený JUDr. Václavem Sedlářem, advokátem se sídlem Údolní 5, Brno, proti žalovanému: **Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, Územní pracoviště Uherské Hradiště**, se sídlem Františkánská 139, Uherské Hradiště, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 22. 8. 2007, č. j. 30 Ca 161/2006 – 53,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou se žalobce domáhal ochrany proti nečinnosti žalované, kterou spatřoval ve skutečnosti, že dne 2. 6. 2004 u ní ve smyslu § 18 zákona č. 71/1967 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „spr. ř.“; s účinností od 1. 1. 2006 zrušen a nahrazen zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem – pozn. soudu) podal návrh na zahájení řízení a vydání rozhodnutí ve věci „evidence předpisů pojistného na mém účtu s datem před 1. 10. 1997“. Žalovaná však o jeho žádosti nijak nerozhodla, přičemž mu pouze zaslala své stanovisko k návrhu na zahájení řízení ze dne 22. 7. 2004, ve kterém uvedla, že ve věci bylo již jednou za požadované období rozhodnuto, a to platebními výměry ze dne 24. 7. 1995, č. 4140100294 a č. 2140201799, tudíž jde o věc již jednou pravomocně rozhodnutou a skončenou. Žalobce se proto dne 6. 10. 2004 obrátil na odvolací orgán – Rozhodčí orgán Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky, aby učinil opatření proti nečinnosti a ve věci sám rozhodl. Tento však ve svém vyjádření ze dne 18. 11. 2004 a ze dne 4. 1. 2005, čj. 2083/04/Pe, konstatoval, že v postupu žalované nespátřil žádnou nečinnost s tím, že se jedná o věc již pravomocně rozhodnutou.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 22. 8. 2007, č. j. 30 Ca 161/2006 - 53, žalobu žalobce zamítl. V odůvodnění rozhodnutí soud uvedl, že žalobou na ochranu proti nečinnosti se nelze domáhat toho, aby správnímu orgánu bylo uloženo zahájit řízení, ale jen toho, aby vydal v řízení již zahájeném rozhodnutí ve věci samé, nebo osvědčení. Podle soudu nelze s úspěchem podat žalobu proti nečinnosti v případech, kdy právní předpisy nezakládají povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, tak je tomu zejména v případech, kdy je podání toliko podnětem – sdělením rozhodných skutečností, a nikoliv návrhem, kterým je správní řízení zahájeno. Žalobcovo podání ze dne 2. 6. 2004 označené jako návrh na zahájení řízení není možné považovat za návrh účastníka, jímž by bylo zahájeno řízení o návrhu. Takový návrh bylo možné považovat za podnět k zahájení řízení z moci úřední, přičemž k jeho zahájení nedošlo, a žalovaná proto nebyla povinna o podaném návrhu vést řízení a vydat rozhodnutí. Tyto závěry soud odůvodnil poukazem na principy oficiality a dispozitivnosti správního řízení a veřejné správy. Na žalobce přešla povinnost uhradit dlužné pojistné a penále přímo z titulu ručení ze zákona podle § 6 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, neboť se stal právním nástupcem původního zaměstnavatele. Právnímu předchůdci žalobce bylo dlužné pojistné a penále na pojistném vyměřeno platebními výměry ze dne 24. 7. 1995, čj. 4140100294 a 2140201799, přičemž nebylo povinností žalované vydat v dané věci rozhodnutí, když na žalobce přešla povinnost uhradit dlužné pojistné a penále přímo ze zákona a předchůdci žalobce bylo dlužné pojistné a penále rozhodnutím určeno. Nešlo o přenos veřejnoprávní povinnosti platit pojistné na všeobecné zdravotní pojištění, ale o ručení žalobce přímo ze zákona bez písemného prohlášení, které založilo právní vztah mezi ním a Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky, spočívající v tom, že pohledávku uspokojí, pokud ji neuspokojí dlužník. Žalovaná splnila svou zákonnou povinnost a žalobci výši dlužné částky oznámila, přičemž s ním dne 4. 3. 1998 uzavřela dohodu o uznání závazku a jeho úhradě, ve které žalobce uznal právo na zaplacení částek uvedených v platebních výměrech. Žalovaná i nadřízený správní orgán podnět žalobce vyhodnotily a dospěly k závěru, že je nedůvodný, proto nedošlo k zahájení řízení a žalobce byl jimi informován, proč nebyl shledán důvod k zahájení řízení. Soud tudíž uzavřel, v postupu žalované nelze spatřovat nečinnost, pročež žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti namítl žalobce (dále též „stěžovatel“) nesprávné posouzení právní otázky soudem, když podle jeho názoru podal dne 2. 6. 2004 u žalované návrh na zahájení řízení, který nevzal zpět, a proto bylo povinností žalované o něm rozhodnout, přičemž této povinnosti se nelze zprostit sdělením svého stanoviska. Správní řízení bylo v souladu s § 18 odst. 2 spr. ř. zahájeno dnem doručení návrhu na zahájení řízení. Stěžovatel dále namítl, že na něj nepřešla povinnost platit pojištění za zaměstnance, neboť není právním nástupcem bývalého zaměstnavatele, a proto neručí za pojištění, které měl platit bývalý zaměstnavatel. V tomto ohledu dále odkázal na judikaturu, podle níž je platba pojistného jednoznačně veřejnoprávní povinností a jako taková je proto nepřevoditelná. Nad to stěžovatel podotkl, že s ním nebylo jednáno jako s ručitelem dlužníka, nýbrž jako s dlužníkem samotným. S ohledem na tyto skutečnosti proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 22. 8. 2007, č. j. 30 Ca 161/2006 - 53, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že nadále trvá na svém vyjádření, které podala již k žalobě, je proto přesvědčena, že kasační stížnost není důvodná a navrhuje její zamítnutí.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel uvádí důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Stěžovatel tento důvod kasační stížnosti spatřuje ve skutečnosti, že jeho podáním bylo zahájeno správní řízení, které se mělo ukončit vydáním správního rozhodnutí, přičemž pokud tak žalovaná neučinila, je v nečinnosti. Stěžovatel dále poukázal na to, že není právním nástupcem subjektu, jemuž byla zmíněnými platebními výměry uložena povinnost zaplatit v nich určenou peněžní částku. Vyjádřil v tomto ohledu názor, že platba pojistného na všeobecné zdravotní pojištění je nepřevoditelná.

Podle Nejvyššího správního soudu tato stížnostní námitka není důvodná. Jak již správně uvedl krajský soud, žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nemá místo v jakémkoli případě pasivity správního orgánu, ale pouze tehdy, pokud hmotné právo zakládá subjektivní nárok na vydání rozhodnutí ve věci samé či osvědčení. Nelze s úspěchem podat žalobu proti nečinnosti v případech, kdy právní předpisy nezakládají povinnost správního orgánu vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, tak je tomu zejména v případech, kdy je podání toliko podnětem – sdělením rozhodných skutečností, a nikoli návrhem, kterým je správní řízení zahájeno. Žalobou na ochranu proti nečinnosti se nelze domáhat toho, aby bylo správnímu orgánu uloženo zahájit řízení, ale jen toho, aby vydal – v řízení již zahájeném – rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Nejvyšší správní soud souhlasí s právním posouzením učiněným krajským soudem, podle něhož podání stěžovatele nebylo návrhem, jímž se zahajuje správní řízení, nýbrž jej bylo možné považovat za podnět, se kterým nejsou spojeny účinky zahájení správního řízení. O skutečnosti, že v dané věci je již pravomocně rozhodnuto byl stěžovatel opakovaně správními orgány po svém podání upozorněn a současně mu bylo sděleno, že vydat nové rozhodnutí nelze. Nelze totiž novým rozhodnutím změnit minulost, povinnost byla původně uložena právnímu předchůdci stěžovatele. Nejvyšší správní soud však považuje v dané souvislosti za vhodné odkázat na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 4. 2001, č. j. 38 Ca 364/2000 - 42 a usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2003, sp. zn. I. ÚS 498/01, které jsou obsaženy v procesním spise, a které jednoznačně stanovily, že stěžovatel je právním nástupcem, na kterého přešla povinnost splnit závazky jeho právního předchůdce. Konečně stěžovatel si této skutečnosti musel být vědom, neboť dne 4. 3. 1998 uzavřel s žalovanou dohodu o uznání závazku a jeho úhradě, byť se tato dohoda vztahovala pouze k povinnosti uložené platebním výměrem č. 2140201799.

Nejvyšší správní soud, shodně se soudem krajským uzavírá, že vzhledem k tomu, že šlo o věc již jednou pravomocně rozhodnutou, správní orgány o ní nemohly rozhodnout opětovně. Správní řízení nebylo zahájeno, stěžovatel podal toliko podnět k jeho možnému zahájení, a proto nebylo povinností žalované vydat rozhodnutí. Stěžovatel však byl o důvodech vedoucích správní orgány k těmto závěrům řádně vyrozuměn. Krajský soud proto nijak nepochybil, když žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalované v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. dubna 2008

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu